

Luomusitoumus

2023-2028

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unionin
osarahoittama

Esityksen sisältö

- Luomusitoumuksen perusvaatimukset
- Lisäkoulutuspäivä
- Sitoumuksiin tehtävät muutokset
- Myyntikasvivaatimus
- Kotieläintuotannon sitoumus
- Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen määrä

Luomusitoumuksen perusvaatimukset

Yleistä luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksesta

- Oma erillinen tukijärjestelmä.
- Hakijalta ei vaadita ympäristösitoumusta.
- Sitoumukset ovat viisivuotisia.
- Kaksi sitoumustyyppiä: kasvi / eläin
- Kasvintuotannon sitoumus voi olla myös *Osittainen luomusitoumus, jossa sitoumus tehdään avomaan vihanneksista osalle tilan lohkoista.*

Perusvaatimukset 1 / 3

- Hakijan on oltava aktiiviviljelijä ja vähintään 18-vuotias
- Sitoumuksen vähimmäisala 5 ha / 1 ha
 - ✓ 5 ha korvauskelpoista peltoa tai
 - ✓ puutarhakasvien viljelyssä vähintään 1 ha korvauskelpoista peltoa
- Peruskoulutusvaatimus
 - 5 pv kasvitilat + 2 pv eläintilat
 - Koulutus pitää olla suoritettu ennen sitoumuksen hakemista (hakuvuonna 30.4 mennessä)

Perusvaatimukset 2 / 3

- Viljelijän on ilmoitauduttava luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään 30.4. mennessä (uudet toimijat).
- Valvontajärjestelmään kuulumisen lisäksi viljelijällä on oltava voimassa luomulain 23 §:ssä tarkoitettu sertifikaatti.
- Noudatettava luonnonmukaisia kasvintuotantoa ja kotieläintuotantoa koskevia tuotantoehtoja.

Luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisten tuotteiden merkinnöistä annetun asetuksen (EU) 2018/848 35 artiklan 1 kohdan mukainen sertifikaatti

I osa: Pakolliset tiedot	I.1 Asiakirjan numero FI-EKO-102				I.2 Toimija tyyppi ☒ Toimija ☐ Toimijaryhmä	
	I.3 Toimija tai toimijaryhmä Nimi Osoite Maa Suomi ISO-koodi FI				I.4 Toimivaltainen viranomainen tai tarkastuslaitos / tarkastusviranomainen Viranomainen Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (FI-EKO-102) Osoite PL 236, 20101, Turku Maa Suomi ISO-koodi FI	
	I.5 Toimijan tai toimijaryhmän toiminta (valitaan soveltuvat) • Tuotanto					
	I.6 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/848 35 artiklan 7 kohdassa tarkoitettujen tuoteluokkien/luokkien ja tuotantomenetelmien • (a) Jalostamattomat kasvit ja kasvituotteet, mukaan lukien siemenet ja muu kasvien lisäysaineisto Tuotantomenetelmä: – luonnonmukainen tuotanto, paitsi siirtymävaiheen aikana – tuotanto siirtymävaiheen aikana					
	Tämä asiakirja on myönnetty asetuksen (EU) 2018/848 säännösten mukaisesti varmistuksena siitä, että toimija tai toimijaryhmä (valitaan soveltuva) toimii mainitun asetuksen mukaisesti.					
	I.7 Päivämäärä, paikka Päivämäärä 16 joulukuuta 2022 11:38:03 +0100 CET Paikka Turku (FI)			I.8 Voimassaolo Nimi ja nimikirjoitus Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Todistuksen voimassaolo alkaa 16/12/2022 Todistuksen voimassaolo päättyy 31/12/2023		

Perusvaatimukset 3 / 3

- Luomuviljely on aloitettava sitoumuksen ensimmäisenä vuonna
 - ✓ vähintään 5 hehtaarin korvauskelpoisella alalla tai
 - ✓ puutarhakasvien viljelyssä ja avomaan vihannesten viljelyssä vähintään 1 hehtaarin korvauskelpoisella peltoalalla.
- Toisena sitoumusvuonna kaikkien **korvauskelpoisten** lohkojen on oltava luomutuotannossa.
- Koko peruslohkolla on noudatettava luonnonmukaisen tuotannon ehtoja sen sitoumusvuoden kasvukauden alusta lähtien, jolloin lohko lisätään sitoumukselle (myös vuokranantajan kasvimaalohkoilla tms.)

Luomukorvauksen lisäkoulutuspäivä

Suoritettava **sitomuskauden aikana**

- Huom. ensimmäiset mukautetut sitoumukset päättyvät jo 30.4.2025
- Yhden päivän koulutus
 - Joka tulee sisältää: sitomusehdot, luomun tuotantoehdot ja luomuviljely.
 - Käytännössä koulutusta noin 5 tuntia.
 - Toimitettava todistus tukihakemuksen liitteenä tai suoraan ELY-keskukseen.
- Neuvo 2030 neuvontaa vähintään 3 tuntia
 - Sisältö: luonnonmukainen tuotanto
 - Voi jakaa useampaan kertaan
 - Toimitettava neuvontalomake 676, neuvonnan hankenumero, tai muu selvitys suoritetusta neuvonnasta Ely-keskukseen.

Sitoumuksiin tehtävät muutokset

Lisäalat sitoumukseen 1/2

- Lisäalaa on haettavissa vuonna -24
 - Sähköisesti Vipussa? tai Inro 215M
- Ei ole pinta-alarajoituksia
- Lisäalaa varten ei tarvitse enää hakea uutta sitoumusta
- Lohkojen oltava korvauskelpoisia

Lisäalat sitoumukseen 2/2

- Sitoumukselle voi lisätä alan, joka on poistettu maatalouskäytöstä v. 2023 ja joka palaa maatalouskäyttöön.
 - ✓ Edellytyksenä, että ala säilyy maatalousmaana
 - ✓ Ollut v. 2022 korvauskelpoista alaa
- Kaikilla tilan lohkoilla noudatettava luomutuotannon ehtoja (myös sitoumuksen ulkopuolella olevilla lohkoilla) pl. osittaisen sitoumuksen tavanomaisessa viljelyssä olevat lohkot.
 - ✓ Mikäli ehtoja ei voida lohkoilla noudattaa, lohko/ala on jätettävä pois tukihakemukselta

Muutoksille uusi lomake 215M

- Lisäalojen haku: joko lomakkeella tai sähköisesti Vipupalvelussa.
- Tilatyypin muutokset
- Sitoumukseen hyväksytyjen eläinlajien poistot ja lisäykset
- Myyntikasvitiedon muutokset
- Palautus ELY-keskukseen viimeistään 18.6.

Peruslohkon laajentaminen kun ala alle 0,5 ha

- Peruslohkon muotoa parannettaessa syntyvä lisäala hyväksytään korvauskelpoiseksi, jos
 - Ala rajautuu olemassa olevaan peruslohkoon
 - On kooltaan alle 0,5 ha ja max 5% lohkon p-alasta
- Siirtymäajan lyhennystä ei tarvitse hakea
 - Kun olemassa olevaa peruslohkoa laajennetaan alle 0,5 hehtaaria ja enintään 5 prosenttia
 - ja pinta-alan muutos ilmoitetaan tukihakemuksessa tai erillisellä ilmoituksella ELY-keskukselle.

Sitoumusalan poistaminen sitoumukselta

Lohkoja voi siirtää toiselle viljelijälle sitoumuskauden aikana

Voi poistaa alan, joka ei ole enää maatalousmaata, mutta joka jää viljelijän omaan hallintaan (esim. tonttimaa)

Voi vaihtaa korvauskelpoisuuksia lohkojen välillä

=> ei tule seuraamuksia

Sitoumuksen ulkopuolelle jätettävät lohkot

- Luomusitoumuksen ulkopuolelle voidaan jättää pellot, joilla
 - 1) myyntikasvillistalla lueteltujen myyntikasvien tuottaminen on vaikeaa
 - 2) ei voida noudattaa viljelykiertoa tai
 - 3) jotka poistetaan maatalouskäytöstä sitoumuskauden aikana.

Sitoumuksen ulkopuolelle jätettävät lohkot

1/2 lohkot

- Poisjätettäviä lohkoja esimerkiksi
 - ✓ suojavaöhykkeet tai turvepeltojen nurmet
 - ✓ lyhytkiertoiset energiakasvipellot
 - ✓ erittäin kiviset lohkot
 - ✓ yksittäiset pienet lohkot, jotka sijaitsevat kaukana tilan muista peruslohkoista
 - ✓ Jyrkät rinnepellot

Sitoumuksen ulkopuolelle jätettävät lohkot 2/2

Muista

- laittaa luomun vaiheeksi tukihakemukselle sitoumuksen ulkopuolisille lohkoille "luomuviljelyssä"
- **perustella**, miksi korvauskelpoinen lohko on jätetty sitoumuksen ulkopuolelle
- Sitoumuksen ulkopuolelle jätettyjä aloja on viljeltävä luonnonmukaisen tuotannon ehtojen mukaisesti (pl. tilat, joilla osittainen sitoumus)

Pysyvä nurmi (ha) ⇅	Luomun vaihe ⇅	Toiminnot
0,00	Luomuviljelyssä	Kartta
0,00	Luomuviljelyssä	Kartta

Sitoumuksen ulkopuolelle jäävät peruslohkot

Tunnus ⇅	Nimi ⇅	Pinta-ala (ha) ⇅	Korvauskelpoinen ⇅	Perustelu ⇅
☐ 262 02172 93	Metsäpelto	0.99	Kyllä	☒ Suojavyöhyke
☐ 262 02620 56	U1 Pirttilä	5.02	Ei	

Sitoumuksen siirto/sukupolven vaihto

- Koko sitoumuksen voi siirtää tai jakaa saman tilan osalliselle tai toisen tilan viljelijälle.
- Siirron saaja voi jatkaa sitoumusta tai sen osan noudattamista jäljellä olevan sitoumuskauden ajan.
- Siirron saajan tulee täyttää korvauksen saajan edellytykset: aktiivilijelijä, ikävaatimus, luonnonmukaisen tuotannon koulutusvaatimus, luomuvalvontaan kuuluminen.
- Jos jatkaja ei jatka sitoumuksen noudattamista, sitoumus raukeaa ja sitoumuksesta luopujalle ei seuraa takaisinperintää. Jos sitoumus raukeaa hyväksyttävällä tavalla, tällöin ei tarvitse suorittaa yhden päivän lisäkoulutusta.
- Sitoumuksen siirtämistä haetaan 15 työpäivän kuluessa omistus- tai hallintaoikeuden siirtymisestä toimittamalla lomake 160 ELY-keskukseen. Mukaan seuraavat liitteet; koulutustodistus, todistus hallinnan siirrosta eli kopio kauppakirjasta/vuokrasopimuksesta.

Sitoumustyyppin vaihto

- Tila voi muuttaa sitoumustyyppiä sitoumusvuoden vaihtuessa
- Kasvinviljelytila => kotieläintila
- Kotieläintila => kasvinviljelytila
 - Kotieläintilalla on pysyttävä luomuvalvonnassa kotieläinten osalta 30.4 asti

Huomioi myyntikasvivaatimus

Sitoumuksen päättyminen

- Ei seuraamuksia, kun sitoumus päättyy ao. syistä
 - Tilan korvauskelpoinen ala jää alle 5 ha peltojen hallinnan siirron vuoksi
 - Puutarhakasvitilalla ala jää alle 1 ha (hallinnan siirron vuoksi)
 - Eläinmäärä laskee alle 5 ey (kotieläintilan sitoumus)
 - Jos sitoumus päätetään muusta syystä => takaisinperintä (pl. ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Myyntikasvivaatimus

Myyntikasvivaatimus

- Myyntikasveja on viljeltävä sitoumusvuoden aikana yhteensä vähintään 30 % siirtymävaiheen ohittaneesta sitoumusalasta.
 - Kasvitilat
 - Avomaan vihannessitoumukset
 - Kotieläinsitoumuksen tehneet tilat, jos pinta-alaa on paljon suhteessa eläinmäärään.
 - Jos eläintiheys on alle 0,3 ey/ha, on pystyttävä perustelemaan rehualan tarve.

Myyntikasvilistan seoskasvustot

- Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/vilja)
 - Valkuaiskasvi on herne, härkäpapu, makea lupiini (ei alaskanlupiini eikä komealupiini) tai linssi
 - Kylvösiemenen painosta yli 50 % mainittua valkuaiskasvia, loppu viljaa
- Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/öljyk.)
 - Kasvusto sisältää vähintään kahta tässä mainittua kasvia
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit + öljykasvit)
- Seoskasvusto (vilja + öljykasvit)
- Seoskasvusto (öljykasvit)

Myyntikasviksi ei lueta

- Ennen tuleentumista korjattavia viljoja tai palkoviljoja
 - ✓ Jos kasvustoa ei voida yrityksistä huolimatta korjata tuleentuneena => pyydettyä osoitettava paikkaan sidotulla valokuvalla, että tavoitteena on ollut tuleentuneena korjattava kasvusto.

Luettelo myyntikasvista löytyy linkin takaa:
[Ruokavirasto: Luonnonmukaisen tuotannon sitoumusehdot](#)

Myyntikasvivaatimuksesta vapautuminen

- Myyntikasvivaatimus ei koske, jos tilalla on
 - a) luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumus ja eläimiä vähintään 0,3 ey/ha.
 - b) sopimus rehuntuotannosta luomukotieläinsitoumuksen antaneen tilan kanssa tai
 - c) sopimus rehuntuotannosta välitysliikkeen/rehuvalmistajan kanssa.

Sopimus rehuntuotannosta toisen tilan kanssa

- Yhteistyötila on antanut sitoumuksen luomukotieläintuotannosta.
- Vähintään puolet sitoumusalan sadosta toimitetaan yhteistyötilalle.
- Kirjallinen sopimus toimitetaan ELY-keskukseen.
- Osapuolten on pidettävä kirjaa rehun toimittamisesta.

Yhteistyösopimus rehuntuotannosta luomukotieläintilan kanssa

Sopimus tulee sisältää:

- tilatunnukset, sopimuksen voimassaoloaika
- vuotuinen toimitettava rehu ja määrä (hehtaareina)
- perusteltava kotieläintilan rehun tarve.

YHTEISTYÖSOPIMUS REHUN TUOTANNOSTA

Myyjä / rehua luovuttava tila

Luonnonmukaisen kasvituotannon sitoumuksen tehnyt tila

Nimi*:

Postiosoite:

Tilatunnus*:

Ostaja / rehua vastaanottava tila

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumuksen tehnyt tila

Nimi*:

Postiosoite:

Tilatunnus*:

Vastaanottavan tilan rehuntarpeen perustelut

Perustelussa rehuntarvetta voidaan selvittää kertomalla esimerkiksi ao. asioita:

Miksi vastaanottava tila tarvitsee lisärehua?*

- tilan oma tuotanto eri riitä tai rehu on loppunut aiempina vuosina
- tilalla on tarkoitus laajentaa toimintaa ja kasvattaa karjan kokoa.
- tilanlohkot tuottavat satoa epätasaisesti ja tila haluaa turvata sopimuksella riittävän rehunsaannin
- tila ei pysty tuottamaan itse jotakin tietyn tyyppistä rehua.

Mitä rehua tai minkälaista rehua tila tarvitsee?*

- Tarvitseeko tila lisärehua laidunkaudelle vai sisäruokintaan.
- Mitä rehua ja kuinka paljon vastaanottava tila pystyy tuottamaan itse ja mihin asti tilan omat rehut riittävät?

Sopimus rehun tuotannosta

- Sopimuksen / sopimuksien tulee kattaa vähintään 50% tilan sitoumusalasta*.
- sopimusala merkittävä sopimukseen hehtaareina*
- arvio vuosittain toimitettavasta rehumäärästä* esim. X kol suurpaaleja / ha.

Sopimus rehuntuotannosta välitysliikkeen tai rehuvalmistajan kanssa 1/2

Sopimuksen tulee sisältää:

- Toimitettava määrä
- Käytävä ilmi, että
 - toimitettu tuote on luonnonmukaisesti tuotettua
 - tuotteen vastaanottaja kuuluu luomuvälvontaan ja on voimassa oleva Traces-sertifikaatti.

Kotieläintilan sitoumus

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unionin
osarahoittama

Luomusitoumuksen vähimmäistason vaatimukset/ eläintuotanto

- Eläinten ruokinta ja juotto
- Eläimen saatava hyvälaatuista ravintoa ja vettä
- Pitopaikan vaatimukset
 - Eläimelle tilaa liikkua ja levätä
 - Eläintä pystytään hoitamaan vaikeuksitta
- Naudat, lampaat, vuohet, kanat, siat, broilerit, ankat, hanhet
 - Ulkotarhat ja laitumet turvallisia ja oltava säänsuojat
 - Ravinteikasta ruokaa ja puhdasta vettä saatavilla

Uusi kotieläintilan sitoumus / uusi eläinlaji sitoumukseen

Tuenhakijalla on oltava luonnonmukaisen kasvintuotannon sitoumus.

Uusi kotieläintilan sitoumus

- Hakijan on liityttävä luomuvalvontajärjestelmään 30.4 mennessä sen eläinlajin/-lajien osalta, jotka haluaa sitoumukseen samana vuonna

Jos kotieläintilan sitoumus on jo olemassa ja haluaa uuden eläinlajin mukaan

- Uusi eläinlaji on ilmoitettava 30.4 luomuvalvontaan

Eläinlajien vaihto tai lisäys

- Tilalla voi olla myös tavanomaisesti tuotettuja eläimiä
 - Eläinten oltava eri eläinlajeja kuin luomussa
- Eläinlajeja voi vaihtaa tai lisätä sitoumuskauden aikana
 - uudelle eläinlajille on tehtävä alkutarkastus
- Sitoumuksen eläinlajeja voidaan muuttaa vain sitoumus- tai kalenterivuoden alusta.

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvauksen maksatuksen edellytykset

- luonnonmukaisesti kasvatettuja tuotantoeläimiä oltava keskimäärin vähintään 5 eläinyksikköä (ey) jokaisena sitoumusvuonna
- Tilan eläintiheyttä laskettaessa otetaan huomioon maatilan keskimääräinen eläinmäärä kalenterivuoden aikana => tiedot tulee eläinrekistereistä (pl. siipikarja)

Luonnonmukaisen tuotannon korvaustasot

Luonnonmukaisen tuotannon korvaustasot

- Kasvintuotanto 160 € / ha
- Kotieläintuotanto
 - 160 €/ha + 130 € / 0,5 ey / ha
 - Luomutuotannon kotieläinkorvaus maksetaan niin isolle pinta-alalle, kuin 0,5 ey/ha riittää
- Avomaan vihannestuotanto 590 € / ha

Korvausta ei makseta

- Puuvartisten energiakasvien alasta
- Muun hampun kuin EU kokonaan rahoittamaan perustulotukeen oikeuttavan hampun alasta
- Suojavyöhykelohkoista (luomukasvintuotanto)
- Ekojärjestelmän luonnonhoitonurmista ja monimuotoisuuskasveista (luomukasvintuotanto)
- Kasvimaan alasta

Tietoa Ruokaviraston sivuilla

[Luomu sitoumusehdot](#)

[Luomun lomakkeet ja ohjeet](#)

Yhteystiedot / Luomusitoumus

Pohjanmaan ELY/Kokkola

Lars Björkgård 0503128536

lars.bjorkgard@ely-keskus.fi

Heidi Häggblom 0503971986

heidi.haggblom@ely-keskus.fi

/Vasa

Ulrika Granfors 0503128681

ulrika.granfors@ntm-centralen.fi

Pohjois-Pohjanmaan ELY

Pirjo Myllylä 0295038139

pirjo.myllyla@ely-keskus.fi

luomu.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi